

JUSTIITSMINISTER

KÄSKKIRI

Tallinn

17.06.2011 nr 63

Relvastatud üksuse liikme testid

Käskkiri kehtestatakse „Vangistusseaduse“ § 109 lõike 3 ja justiitsministri 12. detsembri 2002. a määruse nr 81 „Relvastatud üksuse tegevuse kord“ § 2¹ ja § 4 alusel.

1. Üldosa

- 1.1. Relvastatud üksuse liikme testid määratlevad, millised on nõuded relvastatud üksuse liikmete kehalistele, keelelistele ja vaimsetele võimetele ning kutseoskustele ja nende kontrollimise korra.
- 1.2. Relvastatud üksuse liikme testid koosnevad pingetaluvust keerulistes ja stressi tekitavates olukordades mõõtvast testist, üldkehalise võimekuse testist, füüsilise jõu, ohjeldusmeetmete ja teenistusrelvade (välja arvatud tulirelvad) kasutamise testist, tulirelva kasutamise testidest ja eesti keele testist.
- 1.3. Testide tulemuste jäädvustamise ja säilitamise eest vastutab ja selle korraldab relvastatud üksuse ülem.

2. Pingetaluvuse test

- 2.1. Testi tulemuste põhjal hindab relvastatud üksuse ülem, kas relvastatud üksuse liikmeks soovija sobib relvastatud üksuse liikmeks.
- 2.2. Testi edukaks sooritamiseks tuleb saada positiivne hinnang relvastatud üksuse ülemalt.
- 2.3. Oma hinnangu andmisel tugineb relvastatud üksuse ülem testi analüüsi tulemustele relvastatud üksuse liikmeks soovija kohta.
- 2.4. Testi edukas sooritamine on eelduseks relvastatud üksuse liikmeks nimetamisele.
- 2.5. Relvastatud üksuse liikmed peavad testi sooritama üks kord kolme aasta jooksul.

3. Üldkehalise võimekuse test

3.1. Üldosa

- 3.1.1. Üldkehalise võimekuse test koosneb kuuest erinevast harjutusest.
- 3.1.2. Üldkehalise võimekuse testi tulemusi loendab ja mõõdab relvastatud üksuse ülem või tema määratud isik.
- 3.1.3. Üldkehalise võimekuse testi kõik harjutused tuleb sooritada vähemalt punktis 3.3 toodud tabelis märgitud minimaalsele tulemusele.
- 3.1.4. Kogupunktide arvestamiseks liidetakse nelja paremini sooritatud harjutuse (välja arvatud 3000 m jooks) ja 3000 m jooksu eest saadud punktid. Üldkehalise võimekuse test on sooritatud, kui viie harjutuse kogupunktisumma on 0 või rohkem punkti.
- 3.1.5. Üldkehalise võimekuse testi edukas sooritamine on eelduseks relvastatud üksuse liikmeks nimetamisele.

3.1.6. Relvastatud üksuse liige (sh relvastatud üksuse rühma juht) peab testi sooritama kaks korda aastas, kevadel ja sügisel. Testi mitte sooritamise korral arvatakse üldjuhul liige relvastatud üksusest välja.

3.1.7. Relvastatud üksuse ülemal on õigus lugeda test sooritatuks ka juhul, kui testi sooritamise tulemus ei vasta punktis 3.1.3.-3.1.4. toodule, arvestades erandi tegemisel testi sooritaja isikuomadusi ja olukorda.

3.2. Harjutused

3.2.1. 3000 m jooks

Sooritus: läbitakse kõrvalise abita 3000 m distantis kas staadionil või mõnel muul tasasel rajal.

Vead sooritamisel:

- jooksu ajal kasutatakse kõrvalist abi;
- jooksja ei läbi kogu distantsi.

3.2.2. Käte kõverdamine rippes

Lähteasend: ripe kangil, peopesad pealhaardest, jalad ja käed sirged, jalad maast lahti.

Sooritus: kõverdades käsi tuleb tõsta lõug üle kangi ja lasta käed taas sirgeks. Harjutuse sooritamiseks ajalist piirangut ei ole. Puhkus on lubatud lähteasendis.

Vead sooritamisel:

- rippes ei ole käed sirged;
- käte kõverdamiseks kasutatakse ülakeha hoogu või tehakse hooliigutusi jalgade ja kehaga;
- võimlemiskangile hüpates jäetakse fikseerimata lähteasend;
- lõug ei ulatu üle kangi.

3.2.3. **Kangi rinnalt surumine.** Kangi raskuse valib harjutuse sooritaja kas enda kehakaaluga võrdse, 10 kg kehakaalust väiksema või 10 kg või 20 kg enda kehakaalust suurema. Soorituse eest saab punkte vastavalt käesoleva käskkirja tabelile punktis 3.3.

Lähteasend: selili pingil, pea, õlad ja tuharad peavad puudutama pingi horisontaalpinda, jalad toetuma täistallaga põrandale. Sellist asendit peab hoidma kogu harjutuse sooritamise kestel.

Sooritus: harjutust sooritatakse laiast haardest, kang tuleb lasta rinnale ja suruda sirgetele kätele. Puhkus on lubatud lähteasendis, see tähendab kui kang seisab sirgetel kätel ülemises asendis. Kangi kätele võtmiseks ja ära panemiseks võib kasutada kõrvalist abi. Kasutada võib randme tugisidemeid ja tõstevööd.

Vead sooritamisel:

- kangi ei langetata vastu rinda;
- keha tõstetakse surumise hetkel pingilt üles;
- lõppasendis ei ole käed sirged;
- Rinnalt pumpamine.

3.2.4. **Kükk kangiga.** Kangi raskuse valib harjutuse sooritaja kas enda kehakaaluga võrdse, 10 kg kehakaalust väiksema või 10 kg, 20 kg, 30 kg, 50 kg või 70 kg enda kehakaalust suurema. Soorituse eest saab punkte vastavalt käesoleva käskkirja tabelile punktis 3.3.

Lähteasend: püsti ja keha sirge, kang turjal, jalad õlgade laiuselt, käed hoiavad kangist.

Sooritus: aeglaselt kõverdatakse põlvedest ja puusast, keha koos raskusega langetatakse kükki, tõustakse uuesti püsti. Ülemises asendis peavad jalad olema põlvedest täielikult väljasirutatud. Kangi turjale võtmiseks ja ära panemiseks võib kasutada kõrvalist abi. Kasutada võib randme- ja põlve tugisidemeid ning tõstevööd.

Vead sooritamisel:

- jalad ei moodusta kükkimisel 90- kraadist või väiksemat nurka.

3.2.5. Sangpommi rebimine

Lähteasend: sangpommi hoitakse ühe käega, käsi rippasendis. Harjutuse sooritaja valib kumma käega ta harjutust alustab.

Sooritus: kasutatakse 24 kg sangpommi. Sangpommi rebitakse ühe käega, seejärel teise käega, käe vahetamise otsustab harjutuse sooritaja. Harjutust sooritades tuleb käsi koos sangpommiga katkematu liigutusega viia üles sirgesse asendisse ja seejärel langetada alla sirgesse rippasendisse. Käe vahetamine toimub rippasendis. Lubatud on vaba kätt hoida puusal või seljal. Tulemus arvestatakse nõrgema käe soorituse tulemuse järgi. Sooritus peab toimuma järjest ilma puhkepausideta.

Vead sooritamisel:

- kätt ei viida üles sirgesse asendisse;
- kätt ei lasta alla sirgesse rippasendisse;
- kätt ei viida üles katkematu liigutusega;
- vaba käega toetatakse jalga;
- tehakse puhkepause.

3.2.6. Kõhulihaste jõuharjutus

Lähteasend: selili lamang, käed kuklal sõrmseongus, küünarnukid ette suunatud, põlved kõverdatud 90° nurga all, jalalabad fikseeritud (jalgu võib hoida kinni katsetes osalev kaaslane). Puhkeasend on isteaasend.

Sooritus: tõus istesse, puudutades küünarnukkidega põlvi; käed on kogu harjutuse sooritamise ajal kuklal, selili asendisse laskudes peab turi puudutama maad.

Vead sooritamisel:

- käsi ei hoita kukla taga sõrmseongus;
- sooritusel antakse küünarnukkidega lisahoogu;
- istesse tõustes ei puuduta küünarnukid põlvi;
- selili laskudes ei puudutata turjaga maad.

3.3. Harjutuste punktiskaala

Harjutused/ punktid	-40	-30	-20	-10	0	10	20	30	40
3000 m jooks (aeg minutites ja sekundites)	17:00	16:30	16:00	15:30	15:00	14:45	14:30	14:15	14:00
Käte kõverdamine rippes (kordade arv)	6	7	8	9	10	12	14	16	18
Sangpommi rebimine (kordade arv)	10	12	14	16	18	20	22	24	26
Kõhulihaste jõuharjutus (kordade arv)	35	40	45	50	55	60	80	100	110
Kangi rinnalt surumine (kordade arv kehakaalust (kk) lähtuva kangi raskusega)	1 (kk - 10 kg)	1 (kk)	2 (kk)	1 (kk +10 kg)	2 (kk +10 kg)	4 (kk +10 kg)	6 (kk +10 kg)	4 (kk +20 kg)	6 (kk +20 kg)
Kükk kangiga (kordade arv kehakaalust (kk) lähtuva	1 (kk -	1 (kk)	2 (kk)	1 (kk +10	2 (kk +10	2 (kk +20	2 (kk +30	2 (kk +50	1 (kk +70

kangi raskusega)	10kg)			kg)	kg)	kg)	kg)	kg)	kg)
------------------	-------	--	--	-----	-----	-----	-----	-----	-----

4. Füüsilise jõu, ohjeldusmeetmete ja teenistusrelvade (välja arvatud tulirelvad) kasutamise test

4.1. Üldosa

- 4.1.1. Testi läbiviimisel hinnatakse ülesannete sooritamisel keha asendit, ohutsooni, vastase kontrolli alla võtmist ja korralduste andmist.
- 4.1.2. Testi edukaks sooritamiseks peab ülesannete täitmisel kasutama erinevaid tehnikaid ja oskusi relvastatud üksuse ülemat või tema määratud isikut rahuldaval viisil.
- 4.1.3. Füüsilise jõu, ohjeldusmeetmete ja teenistusrelvade (välja arvatud tulirelvad) kasutamise testi edukas sooritamine on eelduseks relvastatud üksuse liikmeks nimetamisele.
- 4.1.4. Relvastatud üksuse liige (sh relvastatud üksuse rühma juht) peab testi sooritama 2 korda aastas, kevadel ja sügisel. Testi mitteläbimise korral arvatakse üldjuhul liige relvastatud üksusest välja.

4.2. Tehnikad ja oskused

- 4.2.1. Löökide tõrjumine:
 - 4.2.1.1. löögi tõrjumine väljast;
 - 4.2.1.2. löögi tõrjumine seest.
- 4.2.2. Kontrollitehnikad vastase mahaviimisega:
 - 4.2.2.1. võtte kontrollides vastase kõverdunud küünarvart, liikudes vastasele peale;
 - 4.2.2.2. sirge küünarvarre kontroll;
 - 4.2.2.3. küünarvarre kontroll eest;
 - 4.2.2.4. küünarvarre kontroll tagant;
 - 4.2.2.5. vastase maha viimine küljelt või tagant;
 - 4.2.2.6. vastase maha viimine tõkestades vastase jalga.
- 4.2.3. Meeskonnatöö ülesannete täitmisel.
- 4.2.4. Teenistusrelva kaitse.
- 4.2.5. Käeraudade kasutamine.
- 4.2.6. Gaasipihusti kasutamine.
- 4.2.7. Teleskoopnuia kasutamine.

5. Tulirelva kasutamise testid

5.1. Üldosa

- 5.1.1. Tulirelva kasutamise test koosneb kahest osast: üldine test ja kiirlaske test. Testid sooritatakse teenistuspüstolist ilma eelneva vahetu harjutamiseta. Testide sooritamiseks on kaks katset.
- 5.1.2. Testide sooritamist hindab relvastatud üksuse ülem või tema määratud isik.
- 5.1.3. Tulirelva kasutamise üldise testi sooritamine hinnangule „rahuldav“ on eelduseks relvastatud üksuse liikmeks nimetamisele.
- 5.1.4. Relvastatud üksuse liige peab üheksa kuu jooksul alates liikmeks nimetamisest sooritama üldise testi hinnangule „hea“ või „väga hea“ ja edukalt sooritama kiirlaske testi.
- 5.1.5. Relvastatud üksuse liige peab sooritama teste kaks korda aastas, kevadel ja sügisel. Testid tuleb sooritada punktis 5.1.4. toodud tulemustele. Testi mitteläbimise korral arvatakse liige üldjuhul relvastatud üksusest välja.
- 5.1.6. Relvastatud üksuse ülemal on õigus lugeda test soorituks ka juhul, kui tulirelva kasutamise testide tulemus ei vasta nõutud tulemusele, arvestades erandi tegemisel testi sooritaja isikuomadusi ja olukorda.

5.2. Üldine test

- 5.2.1. Lähteasend: püstine asend, käed all. Püstol kabuuris, salv ühendatud, salves neli padrunit (padrunipesa tühi), varusalv salvehoidjas vähemalt kolme padruniga. Kabuur ja salvehoidja suletud (nii nagu neid teenistuses kantakse).
- 5.2.2. Distsants: 10 meetrit.
- 5.2.3. Märkleht: IPSC metric.
- 5.2.4. Algus: laskeinstruktori poolt antud helisignaal.
- 5.2.5. Soorituse kirjeldus: tulirelva kasutamisest hoiatatakse, võetakse kabuurist püstol, laetakse ja tulistatakse kaks lasku esimesse märklehte ja kaks lasku teise märklehte. Vahetatakse salv, relvastatud üksuse liige peab salve vahetamisel muutma ka laskepositsiooni, ja tulistatakse veel üks lask kumbagi märklehte. Seejärel sooritatakse ohutuse kontroll. Ohutuse kontrolliks langetatakse käed koos püstoliga ohuallikalt allapoole selliselt, et ohu piirkond oleks selgelt nähtav. Ohutuse kontroll koos relvaga tehakse vasakule ja paremale (umbes 45-kraadise nurga all). Pärast seda tuuakse püstol valmisolekuasendisse enda ette nii, et relv on märkide suunas. Kontrollitakse enda ümbrust veendumaks ohu puudumises (360-kraadine ohutuse kontroll). Seejärel vabastatakse püstoli kukk vinnastusest (kui relval on kukk), relv kaitseriivistatakse ja pannakse kabuuri.
- 5.2.6. Lõpp: soorituse lõpetab viimane lask või laskeinstruktori poolt antud käsklus. Peale soorituse lõppu annab laskeinstruktor korralduse laadida relv tühjaks. Testi sooritaja eraldab selleks püstoli käepidemest salve (võimalusel relv kabuuris), võtab püstoli kabuurist välja, padrunit püstoli padrunitest välja ja fikseerib kelgu raamil. Testi sooritaja veendub, et relval ei oleks salve all ja padrunitest oleks tühi ning vabastab kelgu ja teeb kontroll-lasu märklehtede suunas. Pärast relva kontrollimist asetatakse relv kabuuri. Tühja salve ei ühendata relva külge.
- 5.2.7. Tulemuse hindamine: testi sooritamise aeg alates laskeinstruktori poolt antud helisignaalist kuni viimase lasuni või laskeinstruktori poolt antava testi lõpetava käskluseni ei tohi ületada 20 sekundit punktis 5.1.3. toodud juhul ja 15 sekundit punktis 5.1.4 toodud juhul.

Tulemustele hinnangu andmisel lähtutakse järgnevast tabelist:

Hinnang	Tulemus (punktid)	MIN tabamused märgis	MAX tabamused märgis
väga hea	28–30	5A; 1C	6A
hea	22–26	3A; 2B-C; 1D	4A; 2B-C
rahuldav	16–20	5B-C; 1D	2A; 3B-C; 1D
mitterahuldav	0–15		

5.2.8. Testi ei loeta sooritatuks kui:

- 5.2.8.1. testi sooritaja rikub testi sooritamise ajal tulirelva käsitlemise ohutusnõudeid (toimub juhulask, sõrm valel ajal päästikul, püstol suunatakse enda või teiste isikute poole, püstol kukub maha, ilma laskeinstruktori käskluseta alustatakse märklehtede poole liikumist või tulistatakse relvast jne);
- 5.2.8.2. lask ei taba märklehte;
- 5.2.8.3. testi sooritaja sooritab lasketesti vales järjekorras või ei täida testi käigu kirjelduses ettenähtud protseduure.

5.3. Kiirlaske test

- 5.3.1. Kiirlasketestis on kaks harjutust, mis erinevad teineteisest alguse poolest, kuid mille edasine sooritamise käik on sarnane:
- 5.3.1.1. relva on kabuuris laadimata, relv laetakse vahetult enne laskmist (esimene harjutus);

- 5.3.1.2. relva on kabuuris laetult (teine harjutus).
- 5.3.2. Lähteasend: Püsti laskeasend käed all. Püstol on kabuuris. Salv on püstolis. Esimese harjutuse (laadimata relvaga) puhul on salves 1 padrun. Padrunipesa on tühi. Teise harjutuse (laetud relvaga) puhul padrunipesas padrun. Salv on tühi. Varusalve ei ole. Kabuur peab olema suletud nii nagu seda teenistuses kantakse.
- 5.3.3. Distsants: 5 meetrit.
- 5.3.4. Märkleht: IPSC metric.
- 5.3.5. Harjutuse algus: laskeinstruktori poolt antud helisignaal.
- 5.3.6. Harjutuse soorituse kirjeldus: Helisignaali järel haarab testi sooritaja kabuurist relva, tulistab ühe lasu märklehte ja sooritab ohutuse kontrolli. Ohutuse kontrolliks langetatakse käed koos püstoliga ohuallikalt allapoole selliselt, et ohu piirkond oleks selgelt nähtav. Ohutuse kontroll koos relvaga tehakse vasakule ja paremale (umbes 45-kraadise nurga all). Pärast seda tuuakse püstol valmisolekuasendisse enda ette nii, et relv on märkide suunas. Kontrollitakse enda ümbrust veendumaks ohu puudumises (360-kraadine ohutuse kontroll).
- 5.3.7. Harjutuse lõpp: harjutuse lõpetab viimane lask või laskeinstruktori poolt antud käsklus. Peale harjutuse lõppu annab laskeinstruktor korralduse laadida relv tühjaks. Relva tühjaks laadimisel teeb testi sooritaja käesoleva käskkirja punktis 5.2.6. kirjeldatud toimingud.
- 5.3.8. Tulemuse hindamine: sooritades harjutust laadimata relvaga peab lask tabama sektorit A, B või C. Laetud relvaga harjutust sooritades peab lask tabama sektorit A. Testi sooritamise aeg alates laskeinstruktori poolt antud helisignaalist kuni lasu sooritamiseni või laskeinstruktori poolt antava testi lõpetava käskluseni ei tohi ületada 3 sekundit.
- 5.3.9. Testi ei loeta sooritatuks kui:
- 5.3.9.1. testi sooritaja rikub testi sooritamise ajal tulirelva käsitsemise ohutusnõudeid (toimub juhulask, sõrm valel ajal päästikul, püstol suunatakse enda või teiste isikute poole, püstol kukub maha, ilma laskeinstruktori käskluseta alustatakse märkilehtede poole liikumist või tulistatakse relvast jne);
 - 5.3.9.2. lask ei taba märklehte;
 - 5.3.9.3. testi sooritaja sooritab lasketesti vales järjekorras või ei täida testi käigu kirjelduses ettenähtud protseduure;
 - 5.3.9.4. ei tabata punktis 5.3.8. ettenähtud sektorit või ületatakse aega.

6. Eesti keele test

- 6.1. Testi sooritamise vajalikkuse otsustab relvastatud üksuse ülem.
- 6.2. Test koosneb suulisest ja kirjalikust osast.
- 6.3. Testi viiakse läbi ja hinnatakse eesti keele eksperdi või õppejõu poolt.
- 6.4. Testi tulemuste põhjal otsustab relvastatud üksuse ülem, kas relvastatud üksuse liikmeks soovija sobib relvastatud üksuse liikmeks.

7. Rakendussätted

- 7.1. Käskkirja jõustumise ajal relvastatud üksusesse kuuluv vanglaametnik peab sooritama üldkehalise võimekuse testi, füüsilise jõu, ohjeldusmeetmete ja teenistusrelvade (välja arvatud tulirelvad) kasutamise testi ja tulirelva kasutamise üldise testi hinnangule „rahuldav“ järgmisel korralisel testimisel.
- 7.2. Tulirelva kasutamise üldise testi peab liige sooritama hinnangule „hea“ või „väga hea“ ja sooritama tulirelvade kasutamise kiirlasketesti ülejäärgmisel korralisel relvastatud üksuse liikme testimisel.
- 7.3. Justiitsministri 12. oktoobri 2007. a käskkiri nr 196 tunnistatakse kehtetuks.